

Expunere de motive

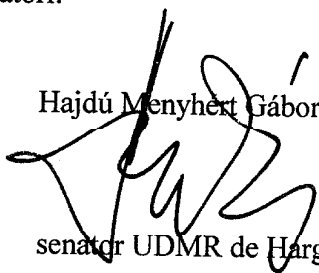
Inițiativa legislativă înaintată spre dezbateră și adoptare urmărește îmbunătățirea împărțirii administrativ-teritoriale în județul Harghita și are rolul de a apropia administrația publică locală de cetățean. În acest scop propunem reînființarea comunei Cozmeni, județul Harghita, prin desprinderea satelor Cozmeni și Lăzărești din comuna Sânmartin, județul Harghita.

Voința comunității locale de a reînființa comuna Cozmeni, județul Harghita, a fost exprimată cu ocazia referendumului organizat în conformitate cu, și în baza legislației în vigoare privind referendumul. Menționăm că referendumul la care ne referim a avut loc în toate cele patru sate care aparțin de actuala comună Sânmartin (Cozmeni, Lăzărești, Ciucani, Sânmartin), la acesta participând majoritatea locuitorilor cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială (rata participării fiind de 63,08%), iar rezultatul opțiunii majorității comunei este elocventă: 1.950 de voturi în favoarea reînființării fostei comune Cozmeni (97,11%), iar 58 de voturi împotriva acestei reorganizări (2,89%). Astfel, cu ocazia referendumului participanții și-au exprimat acordul cu reînființarea comunei Cozmeni, județul Harghita, având în componență satele Cozmeni și Lăzărești.

Anexăm inițiativei legislative atât documentele privind organizarea referendumului la nivel local, inclusiv cele care conțin rezultatele acesteia, cât și fișa comunei propuse a se reînființa, precum și o scurtă monografie a satelor care o vor compune.

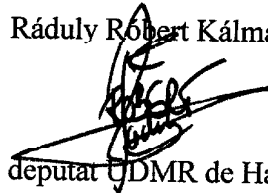
Inițiatori:

Hajdú Menyhert Gábor

senator UDMR de Harghita

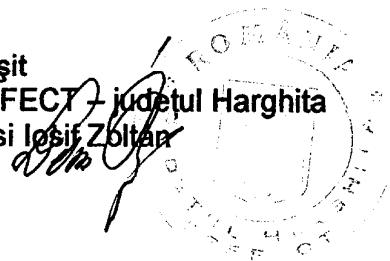
Ráduly Róbert Kálmán

deputat UDMR de Harghita

Insușit
PREFECT - județul Harghita
Dézsi Iosif Zoltán

FIȘA COMUNEI (nou propusă) Comuna Cozmeni

1. Prima atestare documentară a satului de reședință a avut loc în anul **1334**.
2. Dacă în trecut a mai fost comună:
 - DA – dacă da, anul desființării **1968**.
 - NU
3. Denumirea comunei din care se desprinde noua comună și satele componente în momentul actual:
 - denumirea comunei: Sânmartin
 - denumirea satului reședință: Sânmartin
 - denumirea satelor care intră în componență: Sânmartin, Ciucani, Cozmeni, Lăzărești
4. Denumirea comunei care se desprinde și satele componente ale acesteia
 - denumirea noii comune: **Cozmeni**
 - denumirea satului de reședință: **Cozmeni**
 - denumirea satelor care intră în componență: **Cozmeni și Lăzărești**
1. Suprafața totală **5800** ha, din care intravilan **188** ha.
2. Populația totală la recensământul din 7 ianuarie 1992: **2027** locuitori, din care **1407** domiciliati în satul Cozmeni, iar **620** domiciliati în satul Lăzărești.
3. Populația activă la recensământul din 7 ianuarie 1992:
Total: **1050**, din care în:
 - Agricultură **815**
 - Industrie **123**
 - Alte activități **112**
4. Gospodăriile ale populației la recensământul din 7 ianuarie 1992: **613**, din care **414** situate în satul Cozmeni și **199** situate în satul Lăzărești.
5. Locuințele populației la recensământului din 7 ianuarie 1992:
Total: **705**, din care **466** situate în satul Cozmeni și **239** în satul Lăzărești
 - racordate la rețeaua de alimentare cu apă **289**
 - racordate la rețeaua de gaze naturale -
 - racordate la rețeaua de canalizare -
6. Lucrări tehnico-edilitare:
 - străzi **14 km**
 - din care asfaltate **1,5 km**
 - alimentare cu apă, lungime rețea **8 km**
 - canalizare, lungime rețea - km

7. Accesul reședinței de comună la rețeaua de comunicații:

- reședința comunei se află situat pe DN12, între localitățile Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe, la 18 km de Miercurea Ciuc, reședința județului Harghita; DN12 traversează comuna pe o distanță de 1 km
- satul Lăzărești se situează la 1 km distanță de DN12, legătura cu aceasta fiind asigurat prin DC2, de o lungime de 3036 metri
- cea mai apropiată stație de cale ferată se află la 5 km, aceasta fiind Tușnad Sat, situat pe linia de cale ferată electrificată Brașov-Deda (linia 400)

8. Resurse naturale

- energetice - kw/ora
- metalifere - tone
- nemetalifere - tone
- balneo-climaterice, turistice, ape minerale sau termale, monumente ale naturii:
 - Rezervația naturală Lacul Sf. Ana,
 - Rezervația naturală Mohoș
 - Monumentul Revoluției din 1848 din "Nyergesteto"

13. Numărul agenților economici total 23, din care 19 în satul Cozmeni, iar 4 în satul Lăzărești, toate cu capital integral privat.

14. Principalele produse industriale și agricole reprezentative:

- cartofi 2000 tone/an
- grâu 2800 tone/an
- grinzi și cherestea 6000 mc/an

15. Număr salariați total: 178

16. Efective de animale:

- bovine 743
- ovine și caprine 1953
- porcine 869
- cabaline 189

17. Numărul așezămintelor de administrație, învățământ, sănătate și cultură.

- sediul pentru consiliul local 1
- școli, licee 2, adică Școala Generală clasele I-VIII din Cozmeni, și Școala Generală clasele I-IV din Lăzărești
- cămine culturale 2, câte unul în fiecare din satele componente
- spital nu există
- farmacii, puncte terapeutice 1, adică un dispensar uman

18. Totalul titlurilor de proprietate ce trebuie înmănate cetățenilor din satele componente ale viitoare comunei este de 569, din care 25 de titluri de proprietate au fost deja eliberate.

Cozmeni și Lăzărești

- scurtă monografie -

Situare

Localitatea Cozmeni se situează în Depresiunea Ciucului de Jos, pe DN12, la 22 de kilometri de Miercurea Ciuc, municipiu reședință de județ, respectiv 10 kilometri de renumita stațiune balneo-climaterică Băile Tușnad. Localitatea se află într-un punct nodal important, de aici pornind drumul de acces spre depresiunea Casinului, legătura cu acesta făcându-se pe DN11B (Cozmeni - Târgu Secuiesc). La doar treizeci de metri de intersecția dintre DN12 și DN11B, pe acesta din urmă există o nouă intersecție, de această dată cu DC2, care face legătura cu satul Lăzărești, sat component al fostei comune Cozmeni, desființată odată cu reorganizarea administrativă din 1968. Distanța dintre localitățile Cozmeni și Lăzărești este de cca. 1 kilometru. Satul Lăzărești a fost mult timp cel mai sudic punct al Scaunului Ciuc, ea situându-se la confluența dintre pâraiașele Tușnad și Hi. Satul, care din 1968 aparține de comuna Sânmartin (aflat la 7 kilometri), se situează la o altitudine de 690 metri.

Istoric

Prima denumire a localității **Cozmeni** a fost Girgicfalva (Satul Girgic) și s-a situat pe dealul Görgös, nu departe de râul Olt. Aici s-au descoperit vestigii din epoca bronzului și fierului. Numele satului apare pentru prima oară în evidențele papale, atunci când în numele satului ciucan Sanctis Códmas et Damyano (Sfântul Cosma și Demian) preotul Imre a achitat contribuția bisericească. Denumirea localității provine așadar din numele protectorului său: Sfântul Cosma. Din 1333 localitatea poartă această denumire, însă originile satului actual sunt

Prima atestare documentară a satului **Lăzărești** datează din 1365, ea fiind menționată în scrisoarea voievodului Transilvaniei Denes adresată vicevoievodului Peter. Se presupune că zona reprezenta domeniul familiei de nobili Lázár. În 1549 János Lázár lasă ca moștenire fiilor săi printre altele și satul Lăzărești.

Populația

În 1567, la impunerea dării de 25 de dinari în Cozmeni au fost impozitate 17 gospodării, iar în Lăzărești 14.

În 1614, în **Cozmeni**, au fost luate în evidență un număr de 109 capi de familie. Legea satului a fost adoptată în 1608, în timpul preotului Tamás. În 1690 își fac popasul în sat trupele lui Imre Thököli, provocând pagube majore și satelor din jur (printre care menționăm incendierea satului vecin Lăzărești). Satul a suportat în 1690 invazia lăcustelor ("În pădurea Nagy lăcustele cele mai mari erau de dimensiunea unei vrabii" - relatează Benkő Károly în 1853), în 1694 invazia tătarilor, iar între 1717 și 1719 a fost lovit de o secetă cumplită, toate acestea culminând cu epidemia de ciumă din 1719. Atunci, în eparhia Cozmeni (Lăzărești, Tușnad, Vrabia) au decedat 828 de persoane, numărul supraviețuitorilor fiind de 1125. Evidența din 1721 conține un număr de 119 familii de iobagi. În 1850 trăiau în sat 1737 de persoane, iar recensământul din 1910 a numărat aici 1391 de locuitori. În 1930 în sat trăiau 1243 de persoane. În 1860 a avut loc o inundație, iar în 1887 aproape tot satul a ars în temelii. Numărul locuitorilor satului la recensământul din 1992 a fost de 1403 persoane, din care 1398 de maghiari și 5 români.

În **Lăzărești** în 1576 erau impozitate 20 de familii. În anii 1600 enoriașii de aici aparțineau de eparhia Cozmeni, întreținerea bisericii din satul vecin fiind și o obligație a locuitorilor lăzăreștiului. În 1713 pe lângă câțiva nobili trăiau în sat 15 familii de iobagi, iar în 1750 plăteau impozit 50 de familii. În 1850 numărul locuitorilor a ajuns la 801, iar în 1910 la 836. În 1930 din cele 833 de persoane care locuiau aici 811 erau romano-catolici, 17 greco-catolici, 7 reformați, iar unul de altă religie. Numărul locuitorilor satului la recensământul din 1992 a fost de 621, din care 618 maghiari și 3 români.

Geografie

În satul **Cozmeni**, principalul curs de apă este pârâul cu același nume. Pârâul Nyerges, după ce trece prin sat, se varsă în pârâul Cozmeni, iar după aceea se varsă din stânga în râul Olt. În zecimea de sub Nyerges a satului izvorăsc numeroase ape minerale. Izvorul denumit de localnici "Sószék" (Sărata) este bogat în clorură de natriu.

În limitele teritoriale ale satului **Lăzărești** se află și vestitul lac de origine vulcanică Sfânta Ana. Sfânta Ana este de fapt singurul lac de dimensiuni mari situat într-un crater vulcanic intact. În limitele teritoriale ale satului existau odinioară 48 de izvoare de apă minerală. Aici s-au format și mici puncte balneare de interes local, cum ar fi: Fortyogó și Nyírfürdő.

Economie

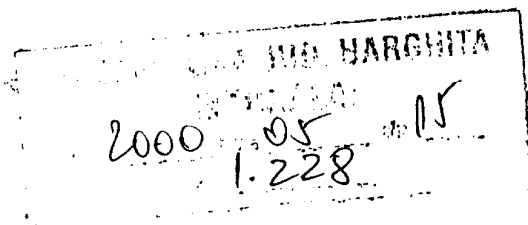
Cozmeniul era renumit pentru bălciuri sale și pentru târgurile săptămânale de marți. În localitate două meșteșuguri erau tradiționale: fierăritul și sculptatul pietrei. Între cele două războaie mondiale în **Lăzărești** a existat un gater și o carieră de piatră.

Biserici și școli

Biserica romano-catolică din **Cozmeni** a fost construită în secolul XVII, mai exact între anii 1653-1670. Biserica este înconjurată de un zid de apărare. Pe acest zid se află inscripția așezată acolo în 1720, în memoria victimelor epidemiei de ciumă din 1719, pe care stă scris: "În epidemie au decedat 11324, au supraviețuit 14562...". Școala din localitate este cunoscută din 1636.

În 1850 în **Lăzărești** existau două capele, una romano-catolică și una greco-catolică. Astăzi în localitate există o biserică romano-catolică și una greco-catolică. Biserica greco-catolică a fost ridicată în 1742, iar cea romano-catolică în 1883, aceasta din urmă fiind ridicată în locul capelei care a căzut pradă incendiului din 1882. Școala din Lăzărești datează din 1860.

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÎNMARTIN
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÎREA Nr. 16 /2000

Cu privire la organizarea referendumului în comuna SÎNMARTIN

Consiliul local al comunei Sînmartin, întrunit în ședința ordinară din data de 27 martie 2000,

Avînd în vedere propunerile făcute de locuitorii satului Cozmeni, cu privire la reorganizarea COMUNEI COZMENI, respectiv avizul favorabil al comisiei de specialitate,

Luînd în considerare prevederile Legii nr. 3 din 24 februarie 2000 art.14, cu privire la Organizarea și desfășurarea referendumului,

În temeiul art.20 și a art.28 din Legea nr.69/1991, republicat și modificat cu Ordonanță de Urgență a Guvernului, privind administrația publică locală,

HOTĂREȘTE :

Art.1- Se aprobă Organizarea Referendumului în Comuna Sînmartin la data de 7 mai 2000 în vederea reorganizării comunei COZMENI.

Art.2- Cu aducere la îndeplinire a prezentei se va însărcina primarul comunei Sînmartin, Gergely Andras.

Sînmartin la data de 27 martie 2000

Președinte de ședință

Szava Anton

Secretar,
Balint Agota

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÎNMARTIN
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÎREA Nr. 21 /2000

Cu privire la organizarea referendumului în satul SINMARTIN și CIUCANI

Consiliul local al comunei Sînmartin, întrunit în ședința ordinară din data de 29 mai 2000,

Avînd în vedere adresa Nr.1235/2000 a Prefecturii Județului Harghita Miercurea Ciuc, și adresa Nr.1/5466/D.G.L.C./1259/9 mai 2000 a Guvernului României, prin care se precizează că referendumul se organizează în toate satele componente ale comunei și nu doar în satul care solicită desprinderea de unitatea administrativ-teritorială,

Luînd în considerare prevederile Legii nr. 3 din 24 februarie 2000 art.14, cu privire la Organizarea și desfășurarea referendumului,

În temeiul art.20 și a art.28 din Legea nr.69/1991, republicat și modificat cu Ordonanță de Urgență a Guvernului , privind administrația publică locală,

HOTĂREȘTE :

Art.1-Se aprobă Organizarea Referendumului și în satul Sînmartin și Ciucani în ziua de 18 iunie 2000 în vederea reorganizării comunei COZMENI.

Art.2-Se modifică prevederile art.1 din Hotărîrea Consiliului local Nr.16/2000.

Art.3 -Cu aducere la îndeplinire a prezentei se va însărcina primarul comunei Sînmartin, Gergely Andras.

Sînmartin la data de 29 mai 2000

Președinte de ședință

Balazsy Imre

Secretar,

Balint Agota

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÂNMARTIN
SECȚIA DE VOTARE NR.1 COZMENI

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra reînființării comunei Cozmeni

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	983
2. Numărul participanților	828
3. Numărul buletinelor de vot primite pentru a fi întrebuințate	1.000
4. Numărul de buletine de vot rămase neîtrebuințate	172
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	815
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	12
7. Numărul voturilor nule	1
8. Numărul voturilor contestate	—
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	—
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	—
11. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor	—

Președintele Biroului electoral,

Silló Emeric

07.mai 2000

Membri:

Lestyán Éva
Simon László

Lestyán Éva
Simon László

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÂNMARTIN
SECȚIA DE VOTARE NR.2 LĂZĂREȘTI

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra reînființării comunei Cozmeni

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	480
2. Numărul participanților	302
3. Numărul buletinelor de vot primite pentru a fi întrebuințate	470
4. Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate	168
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	263
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	38
7. Numărul voturilor nule	1
8. Numărul voturilor contestate	-
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	-
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	-
11. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor	

Președintele Biroului electoral,

Bălint Tiberiu

Membri:

Nedelka Márta
Antal István

07.mai 2000

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÂNMARTIN
SECȚIA DE VOTARE NR.1 SÂNMARTIN

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra reînființării comunei Cozmeni

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	1728
2. Numărul participanților	883
3. Numărul buletinelor de vot primite pentru a fi întrebuințate	1600
4. Numărul de buletine de vot rămase neîtrebuințate	117
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	872
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	8
7. Numărul voturilor nule	3
8. Numărul voturilor contestate	-
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	-
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	-
11. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor	-

Președintele Biroului electoral,

Nagy Levente

Membri:

Kabdebó Zsuzsanna
Szabó Katalin

18 iunie 2000

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
COMUNA SÂNMARTIN
CIRCUMSCRIȚIA ELECTORALĂ SÂNMARTIN

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra reînființării comunei Cozmeni

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	3.141
2. Numărul participanților	2.013
3. Numărul buletinelor de vot primite pentru a fi întrebuințate	3.070
4. Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate	1.057
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	1.950
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	58
7. Numărul voturilor nule	5
8. Numărul voturilor contestate	-
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	-
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	-
11. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor	-

Președintele Biroului electoral

Bálint Ágota

Membri:

Györffy Krisztina
Csillag Tibor

18 iunie 2000

PREFECTURA JUDEȚULUI HARGHITA
 INTRAT LA:
 anul 2000 luna 06 ziua 19
 Nr. 1526

ROMÂNIA
 JUDEȚUL HARGHITA
 COMUNA SÂNMARTIN
 CIRCUMSCRIȚIA ELECTORALĂ SÂNMARTIN

X

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra reînființării comunei Cozmeni

1. Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	3191
2. Numărul participanților	2613
3. Numărul buletinelor de vot primite pentru a fi întrebuințate	3676
4. Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate	1657
5. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	1950
6. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	58
7. Numărul voturilor nule	5
8. Numărul voturilor contestate	-
9. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	-
10. Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	-
11. Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor	-

Președintele Biroului electoral

Bălint Ágota

Membri:

Györffy Krisztina
 Csillag Tibor

18 iunie 2000